

röviden

Kiállítás az emlékparkban

• Munkatársunktól

Tegnap délelőtt nyitották meg az Ópusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékparkban Kondor Béla grafikusművész kiállítását. A honfoglalás a képzőművészetben címmel látható alkotásokról dr. Bereczky Lóránd, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója szól elismerő szavakkal. Az érdeklődők az elkövetkezendő hónapokban – naponta 9-17 óráig – tekinthetik meg a kiállítást.

Csökken a vámpótlék

• Budapest (MTI)

Hétfőtől két százalékkal csökken az importra kivett vámpótlék, így az a jelenlegi 6 százalékról 4 százalékra mérséklődik. Ezt írja elő az rendelet, amely a Magyar Közlöny 1997. évi 15. számában jelent meg. A Pénzügyminisztériumban elmondták, hogy a fennmaradó 4 százalékos csökkentésének ütemezéséről egyelőre nincs döntés. Az azonban ismert, hogy a magyar kormány már többször kinyilvánította, hogy a vámpótlékot július 1-jéig teljesen megszünteti.

Ápolási intézet

• Hajdúnánás (MTI)

A hajdúnánási kitaró tiltakozása ellenére – az egészségügyi reform keretében – az év elején bezárták a hajdúváros szülőotthonát. Nánás vezetői az „előre menekülést” választották. Miután a szakma kimondta a végleges ítéletet a szülőotthon bezárásáról, pályázatot nyújtottak be a Népjóléti Minisztériumhoz, s támogatást kértek a korábbi szülőotthon ápolási intézettel alakításához. A szülőotthon bezárása miatt még nem nyugodtak meg a kedélyek Hajdúnánáson, ugyanis a kismamáknak a 40 kilométerre lévő Debrecenben kell szülniük. Ugyanakkor a város polgárai kedvezően fogadták, hogy két hónap alatt elkészült az új egészségügyi intézmény, a 30 ágyas ápolási intézet, amelynek kialakításához 6,5 millió forinttal járult hozzá a szaktárca.

Próbagyártás

• Tatabánya (MTI)

Megkezdődött a próbagyártás Tatabánya legújabb ipari létesítményében, a Suoftec Könnyűfémtermék Kft. autókerektárcsa-gyárában. A 100 millió márkás beruházás kivitelezése 1995. novemberében kezdődött. Az amerikai-német tulajdonban lévő gyár berendezései csúcstechnológiának számítanak: a fizikai munkát robotok vették át. Teljesítménye már évekre előre lekötött.

Polgármesteri találkozó

• Vác (MTI)

Immár harmadik alkalommal rendezik meg a városi polgármesterek randevúját. A rendezvénynek idén Vác ad otthont március 21-én. Ennek lehetőségét pályázat útján nyerte el a város. Polgármesterek, alpolgármesterek és jegyzők cserélik ki tapasztalataikat, de jelen lesznek a politikai, és a gazdasági élet ismert személyiségei is.

Nyáron megindulhat a forgalom Nagylakon

Azok az önkormányzatok, melyek a közalkalmazotti béremelés végrehajtása miatt kerültek nehéz helyzetbe, némi többlettámogatásra is számíthatnak a forráshiányos pályázatuk elbírálásakor – közölte a tegnapi fórumon a Makó-térségi polgármesterekkel Kuncze Gábor. A belügyminiszter követendőnek nevezte a Makó-térségi települések társulásának munkáját, és elmondta, úgy tudja, az idén nyáron végre valóban megindulhat a személyforgalom a nagylaki átkelőnél.

Kuncze Gábor Makón. „Júliustól 1600 pályakezdő rendőr kezdi meg munkáját.” (Fotó: Karnok Csaba)

A belügyminiszter tegnap a makói városházán rendezett sajtótájékoztatóján kijelentette, követendőnek tartja a „feladatellátási koncepció” alapján működő önkormányzatok példáját. Azt mondta, Makó eredményeiről ugyan nem sok információja van, azt azonban tudja, hogy a hasonló úton haladó Tokaj önkormányzata néhány éve még csökköző helyzetben volt, ám azóta a városi kincstár a fejlesztésre fordítható pénzt is kigazdálkodta. A miniszter szövege arról, hogy még az idén parlament elé kerül az önkormányzati törvény újabb módosításának tervezete, az önkormányzati képviselők összeférhetetlenségéről szóló törvénytervezet, valamint az önkormányzati társulások működésének szabályait rögzítő jogszabálytervezet, melyre a társulások szaporodása miatt van szükség. Ez

utóbbi törvény még ebben a ciklusban életbe lépne, a két előbbi viszont már csak a következő önkormányzati ciklus kezdetekor. Készül egy olyan törvénytervezet is, mely az önkormányzatok gazdasági ellenőrzését szabályozza; a jelenlegi elképzelés szerint ezt a munkát az Állami Számvevőszék fogja elvégezni. A miniszter elmondta, tudomása szerint a nagylaki határátelől az idén nyáron végre valóban megnyílnak majd az út a személyforgalom előtt.

Kuncze Gábor délelőtt a Makó-térségi polgármesterek fórumán a jelenlévő önkormányzati vezetők kérdéseire válaszolva azt is elmondta, át kívánják dolgozni a cél- és címzett támogatások rendszerét is, oly módon, hogy a saját erő előteremtésének

szempontjából hátrányos önkormányzatok gondja is megoldódjék. A miniszter elmondta, hogy az idén júliustól 1600-zal több pályakezdő rendőr kezdi meg a munkát, így csökkenni fog a 3000 fős létszámihiány. A belügyminisztérium tervei között szerepel egy új rendőrszervezési program elindítása is: az országos főkapitány azt a feladatot kapta, hogy március 31-éig vegye föl a kapcsolatot azokkal az önkormányzatokkal, melyek korábban jelezték őrszámlás szándékukat. Ez több vonatkozásban különbözni fog a legutóbbi választás előtti programtól, a minisztérium például ügyelni fog arra, hogy az önkormányzati segítséggel megépülő és megnyíló rendőrszék munkájának költsége bekerüljön a rendőrség köz-

ponti költségvetésébe. A vendég szerint a jelenlegi helyzetből az önkormányzatok csak a társulások útján tudnak kitörni; azt is elképzelhetően tartja, hogy idővel – bár ezt a folyamatot nem érdekes siettetni – a közös problémával birkózó önkormányzatok kistérségi társulásainak határai erősebbekké válnak, mint a megyehatárok, és idővel az is elképzelhető, hogy az egyes kistérségek közösen állapítják meg egy-egy helyi adó mértékét. A belügyminiszter dicséretesnek nevezte a Makó-térségi települések közös munkáját.

Kuncze Gábor a nap folyamán ellátogatott a rendőrségre, a tűzoltóságra, részt vett a Polgári Kör rendezvényén és találkozott a helyi SZDSZ-esekkel is...

B. A.

• Postabank-sajtótájékoztató

Nincs különleges elbírálás

• Budapest (MTI)

A Postabank vezetése úgy döntött, hogy nem részesülnek különleges elbírálásban azok, akik a pánik elcsúszta után visszaviszik pénzüket a bankba. Nem kapnak jutalmat azok sem, akik folyamatosan a pénzügyintézetnél tartották betéteiket. Mindezt Princz Gábor elnök-vezérigazgató jelentette ki a Postabank pénteki sajtótájékoztatóján. A bankelnök elmondta: az előzetes összesítés alapján 24-25 milliárd forintnyi különböző betétet, így értékpapírt, folyószámlabetétet vettek ki a pénzügyintézetből. Azóta azonban 1870 új lakossági számlát és 160

vállalati számlát nyitottak. Az üzletmenet visszaállt a normális ütemre, naponta 200-250 millió új forrás jelenik meg a banknál.

Lakatos János, a Postabank brókercége vezetője bejelentette: megállapodást írtak alá arról, hogy a Swiss Bank Co. tanácsadó cég stratégiai befektetőt keres a pénzügyintézet tervezett alapítókezeléséhez. Stratégiai partner lehet a bank mostani, vagy leendő tulajdonosa. A befektető cég vagy cégcsoport az alapítókezelést követően 15-40 százalékban részesedik majd a pénzügyintézet jegyzett tőkéjéből.

Hasznos Miklós az átvilágításról

• Budapest (MTI)

Hasznos Miklós a Kereszténydemokrata Néppárt szombati elnökségi ülésén előterjeszti azt az indítványát, amely arra kötelezné a KDNP parlamenti képviselőit, hogy a párton belül hozák nyilvánosságra az átvilágításuk eredményét rögzítő dokumentumot. A javaslatot a KDNP Ügyvezető Elnöksége is támogatja.

Hasznos Miklós elmondta azt is, hogy a pártnak joga van megtudni: tagjai voltak-e képviselői például a III/III-as ügyosztálynak. Azoknak a nevét, akiknek átvilágítása során erre fény derül, és mégsem mondanak le mandátumukról, úgyis nyilvánosságra hozzák. Az alelnök

javaslatával azt szeretné megelőzni, hogy egy esetleges kereszténydemokrata érintettségéről a párt a Magyar Közlönyből szerezzon tudomást. Hasznos nem árulta el, hogy konkrétan mire gondol, mert – elmondása szerint – nem akar prejudikálni.

Isépy Tamás szerint egy indulatra épülő, „címkező folyamat” szerves része az, ahogy egyesek sejtésekkkel, gyanúkra hivatkozva igyekeznek hírbé hozni a képviselőcsoport egyik tagját. A KDNP parlamenti frakciójának vezetője rámutatott arra, hogy az átvilágító bírók még be sem fejezték munkájukat, és onnan információ egyébként sem szivároghatott ki.

• Kisgazdák kérdezik

Hová folynak a tb százmilliárdjai?

• Budapest (MTI) Sem a szolgáltatások csökkentésével, sem újabb „sarok” kivételével nem rendezhető a társadalombiztosítás helyzete – jelentette ki pénteki budapesti sajtótájékoztatóján Szabadi Béla, a Független Kisgazdapárt Gazdasági Kabinetjének vezetője.

Az FKGP álláspontja szerint a tb teljes átvilágítására

lenne szükség, amelynek során feltárhatnák és orvosolhatnák a veszteségek valódi okait. Jelenleg ugyanis még a nyilvántartás rendszere is hiányos, így senki nem tudja, hogy hová folynak el a százmilliárdok – hangsúlyozta az FKGP gazdaságpolitikus. Szabadi Béla megismételte Torgyán József pártelnök követelését, miszerint a kormány – az egészségügyi hozzájárulás előterelése és a

mezőgazdasági támogatások 60 milliárd forintos növelése érdekében – nyújtson be pótköltségvetést mind a központi kiadások, mind a tb tekintetében. Szabadi szerint rendelkezésre állnak az ehhez szükséges források, már csak azért is, mert a Horn-kormány minden évben jelentős tartalékokat „rejt el” a központi költségvetésben. A kisgazdák az adórendszerben is változtatásokat szorgalmaznak az autópályá-

koncessziók körül kialakult helyzetet például úgy rendeznék, hogy az üzemanyag fogyasztói adójának jelentős részét a útalapba helyeznék. Az országos műszaki-technikai fejlődése érdekében megkönnyítenék az amortizációs költségek elszámolását, álláspontjuk szerint ugyanis gátolja a gazdasági növekedést, hogy a vállalkozók csak évek alatt írhatják le adójukból berendezéseik árát.

jegyzet

A szegedi asszonyoknak, nőnapra

Számos szomorú emlékem közül hajnalhasadásként tárul előm az az esemény, amit 1950 márciusának végén, szegedi „bevonulásunk” alkalmával éltem át. Nagyon nehéz leírni – vonakodtam is tőle –, pedig annak a bevonulásnak, főként főszereplőinek, a szegedi asszonyoknak trott emléket kell állítani.

Mi történt akkor? A budapesti börtönökbe már nem fért több rab, kénytelenek voltak az abszolút megbízhatatlan politikaiakat Szegedre, a Csillagbörtönbe átrakni. Kellott a hely – a bíróságok ontották a halálos, és a sok év börtönre szóló ítéleteket, bosszúszomjasan tobzódtak a Rákosi-rezsim. A rabmobilkok alig győzték az ávó-letartóztatta embereket beszállítani a Markóba, a Gyűjtőbe, a Margit-körútra, s a többi börtönbe.

A Gyűjtőfogházból indított sokszáz fős csoportban voltam én is. Vonaton vittek Szegedre, láncra fűzve, hiszen – amint a smasszerok mondták –, „rosszabbak vagyunk, mint a rablőgyilkosok.” Egyik kezünkön bilincs, csúszólánchoz erőltetve, másik kezünkben pedig kis „cuccunk”, benne pár személyes tárgyunk. Darócruhában voltunk, fátalpu papucsban klaffogtunk végig a Csillagba vezető, széles úton. Az utca kihalt volt, sehol egy lélek. Emberi hangot sem hallottunk, mindössze a mi láncaink zörgöttek és fátalpu bakancsaink hangoskodtak az utca kövén. Huszonötven voltunk egy-egy láncra fűzve. Sok ilyen lánc zörgött egymás után.

Később megtudtuk, azért volt minden kihalt az utcán, mert az ávó, a rendőrség minden járókelőt bezavart. Mindenkit távol tartottak tőlünk – mintha leprások lennénk. Pedig csak politikai elítéltek voltunk.

Am a kora tavaszi nap olykor-olykor ki-kibújít a felhők közül, sugaraival melengetett minket – s lánc ide vagy oda, filiünk nem volt betömve, szemünkkel sem kötötték le; lelkünk szárnyalhatott kicsit. Magam is, akár a többi csontváz-ember, elkezdtem nézelődni, és megláttam: a behúzott ablakfüggönyök mögött emberek vannak, zömmel asszonyok. Néznék kifelé, néznek minket. Aztán egyszer csak... Barátságos intésre lendül egy asszonykéz, azután még egy, mindig több s több. És ezeket az asszonykezeket nem lehetett megállítani. Mind szélesebbre húzták szét a függönyöket, arcukon a nekünk szánt mosolyt harag váltotta föl. Hangosan szidták kitérőinket, átkozták elítélőinket, akik elszakítottak minket kedveseinktől.

Borsózott a hátamon a bőr: irántunk kinyilvánított rokonszenvük miatt a mi sorsunkra juthatnak ők is. Am az asszonyok nem törődtek ezzel. Simogatásra termett, széptüv kezük nem remegett a félelemtől, hanem öklöbe szorult, és fenyegetett.

Uramisten – mi lesz ebből?!

Az én szememben azóta is ők, ők a – a nem egri, hanem a szegedi – csillagok!

A fegyőrök e bátor asszonyi kiállás nagyon meglepte. De nem fordultak az ablakok felé, minket, láncra fűzötteket nógattak gyorsabb menetetésre.

S hogy a szegedi asszonyoknak erre a több mint szolidaritást vállaló cselekedetere mi, rabok hogyan válaszoltunk?... Ezt kicsit szégyellem leírni. Minket már megtörték a verések, a sötétzárkák, a beszélőmegyónások. Sokat nem tehattünk. Mindössze annyit: hangsúlyosabban, az arcunkra kiült, irántuk érzett büszkeséggel köszöntünk meg mindazt, amit értünk tettek. Ez nagyon kevés, még ma is fölteszem magamnak a kérdést, miképp lehetett volna a kiállást jobban, bátrabban megköszönni a hősöknek? Hogyan tehetjük volna mi, egyszerű emberek, földig gázolt, megalázott rabok személynöbbség hálánkat nekik, a szegedi asszonyoknak? Érzem, tudom: visszaemlékező írásom nem méltatja kellőképpen, ami akkor történt. Pedig új reményeket ébresztettek bennem, bennünk, megerősítettek hűtűnk az emberi igazságban.

...Még sok évet töltöttem ezután börtönben, és ha nagyon elkeseredtem egy-egy sötét órán, csak vissza kellett gondolnom azokra a szegedi asszonyokra. Amit értünk tettek, mindig megerősített, az emlék élt és élte. Nem hagyta kiveszni szívemből a reményt. Tudtam bízni a szabadulásban. Abban: egyszer majd mellettem is él egy ilyen, csodás lény, aki nélkül az élet nem teljes, s nem egész.

Nők napjára küldöm ezt az írást, sok-sok szeretettel, alázatos tisztelettel, Önöknek, még élő Nagyasszonyoknak. És utódaiknak, hogy legyen kikre büszkén fölnézniük.

Kézcsókkal:
egy öregember,
1997 kora tavaszán.

Justizmord-díj

• Budapest (MTI)

A Független Jogász Fórum választmánya a Justizmord-díjat Suchman Tamásnak ítélte: „a privatizációt felügyelő tárca nélküli mi-

niszter tevékenysége negatív elismeréséül”.

Az oklevelet pénteken szereztek volna átadni, ám a díjazott az ünnepségen nem jelent meg.